

محمد رضا قلندر شریف، شهردار مشهد مقدس:

مترو مشهد؛ ۱۵ سال حرکت بر ریل خدمت به زائر و مجاور

سیستم حمل و نقل ریلی را فراهم می‌سازد. بد بهی است اجرای پروژه های مترو، مستلزم سرمایه‌گذاری های چند هزار میلیارد تومانی است. با این حال، مدیریت شهری مشهد این هزینه‌ها را نه صرفاً مخارج عمرانی، بلکه سرمایه‌گذاری بلندمدت در سلامت، رفاه و آینده شهری می‌داند. در شهری که سالانه پذیرای ده‌ها میلیون زائر است، توسعه حمل و نقل عمومی پاک و کارآمد ضرورتی اجتناب‌ناپذیر و بخشی از رسالت خدمت‌رسانی به زائران رضوی محسوب می‌شود. امروز مشهد مقدس به درستی به عنوان جهان شهر برکت و کرامت شناخته می‌شود و توسعه مترو، بخش جدایی‌ناپذیر از مسیر تحقق این جایگاه است. قطار شهری مشهد فقط وسیله جابه‌جایی نیست، بلکه بستری برای آرامش زائر، احترام به کرامت شهروند و تجلی مدیریت شهری مسئولیت‌پذیر است. در پانزدهمین سال بهره‌برداری از قطار شهری مشهد، از تلاش همه مهندسان، متخصصان، کارگران، مدیران و مجموعه همکاران پرتلاش در قطار شهری قدردانی می‌کنم و امیدوارم با تداوم این مسیر، شاهد تکمیل هرچه سریع‌تر خطوط در دست اجرا و گسترش شبکه ریلی در خدمت مردم و زائران بارگاه منور رضوی باشیم.

زیارتی مشهد، اهمیتی دوچندان می‌یابد. در دوره ششم مدیریت شهری مشهد مقدس، توسعه مترو به عنوان محور اصلی سیاست‌های حمل و نقل عمومی با جدیت دنبال شده است. در این دوره، دو قطار شهری به طور کامل تکمیل و بهره‌برداری شد و هم‌زمان، فاز نخست خط سه به طول شش کیلومتر به بهره‌برداری آزمایشی رسید. این خط که به عنوان نخستین خط ریلی زیارت کشور شناخته می‌شود، پایانه مسافربری امام رضا (ع)، فرودگاه بین‌المللی شهید هاشمی‌نژاد و راه آهن را به حرم مطهر رضوی متصل می‌کند و نقش مهمی در تسهیل سفر زائران داخلی و خارجی دارد. فاز نخست خط سه در حال حاضر آماده افتتاح رسمی بوده و در انتظار مراسم بهره‌برداری با حضور رئیس‌جمهور محترم است. در ادامه مسیر توسعه، فاز دوم خط سه از میدان فردوسی تا میدان شهدا در دستور کار قرار دارد و عملیات اجرایی آن در حال پیگیری است. همچنین حفاری تونل باقی‌مانده خط سه و تونل خط چهار قطار شهری مشهد به صورت هم‌زمان ادامه دارد. خط چهار، به عنوان یکی از پروژه‌های مهم و راهبردی، نقش مکمل شبکه موجود را ایفا خواهد کرد و دسترسی مناطق جدید شهری به

پانزده سال پیش، در اسفندماه ۱۳۸۹، بهره‌برداری از قطار شهری مشهد مقدس آغاز شد؛ اقدامی زیربنایی که نقطه عطفی در توسعه حمل و نقل عمومی این کلان‌شهر زیارتی به شمار می‌آید. امروز، در پانزدهمین سال فعالیت مترو مشهد، این شبکه ریلی به یکی از مؤثرترین ارکان جابه‌جایی شهری و زیارتی تبدیل شده و نقشی تعیین‌کننده در ارتقای کیفیت زندگی شهروندان و تسهیل حضور میلیون‌ها زائر بارگاه منور حضرت علی بن موسی الرضا علیه السلام ایفا می‌کند. بر اساس آمارهای رسمی، از آغاز بهره‌برداری تا کنون، بیش از ۷۲۵ میلیون سفر با خطوط قطار شهری مشهد انجام شده است؛ آمار قابل توجهی که بیانگر اعتماد عمومی و کارآمدی این سامانه حمل و نقل پاک است. مترو مشهد امروز سهم قابل توجهی در کاهش ترافیک، کاهش مصرف سوخت، کنترل آلودگی هوا و افزایش ایمنی سفرهای درون‌شهری دارد؛ موضوعی که با توجه به شرایط خاص جمعیتی و

حسن موحدیان، رئیس شورای اسلامی شهر مشهد:

قطار شهری مشهد؛ پیش‌شان توسعه پایدار در کلان‌شهر زیارتی

منتهی به حرم مطهر رضوی، قطار شهری را به یکی از ابزارهای کلیدی تسهیل زیارت و صیانت از کرامت زائران تبدیل کرده است. از منظر زیست‌محیطی، قطار شهری مشهد یکی از راهکارهای مؤثر برای کاهش آلودگی هوا، مصرف سوخت‌های فسیلی و هزینه‌های پنهان ترافیک شهری به شمار می‌رود. هر سفر ریلی، جایگزین ده‌ها سفر خودروبی است و این موضوع، تأثیر مستقیمی بر سلامت عمومی، کاهش استهلاک زیرساخت‌های شهری و ارتقای کیفیت زندگی شهروندان دارد. فراتر از کارکردهای فنی، مترو مشهد نماد نگاه آینده‌نگر مدیریت شهری و سرمایه‌گذاری بلندمدت برای نسل‌های آینده است. توسعه خطوط، افزایش ظرفیت ناوگان و ارتقای کیفیت بهره‌برداری از قطار شهری، نه تنها یک پروژه عمرانی، بلکه مسیری راهبردی برای حرکت مشهد به سوی شهری پاک، ایمن، هوشمند و شایسته جایگاه ملی و بین‌المللی آن محسوب می‌شود.

قطار شهری مشهد امروز فقط یک سامانه حمل و نقل عمومی نیست، بلکه به عنوان پیش‌شان توسعه پایدار، عدالت فضایی و سامان‌دهی ترافیک شهری نقش آفرینی می‌کند. مشهد به عنوان بزرگ‌ترین کلان‌شهر زیارتی جهان تشیع و دومین شهر پرجمعیت کشور، با چالش‌های پیچیده‌ای در حوزه جابه‌جایی شهروندان و زائران روبه‌روست؛ چالش‌هایی که پاسخ به آن‌ها بدون توسعه حمل و نقل ریلی شهری ممکن نخواهد بود. شبکه قطار شهری مشهد با فراهم‌سازی سفری ایمن، سریع، منظم و قابل‌انکاس، سهم مؤثری در کاهش وابستگی به خودروی شخصی و روان‌سازی ترافیک معابر اصلی شهر داشته است. این نقش به‌ویژه در ایام اوج سفرهای زیارتی، زمانی که شهر میزبان میلیون‌ها زائر از سراسر کشور و جهان است، اهمیتی دوچندان می‌یابد. اتصال بخش‌های مختلف شهر به محورهای

مجید نژاد حسین، رئیس کمیسیون عمران، حمل و نقل و ترافیک شورای اسلامی شهر مشهد:

قطار شهری مشهد روی ریل توسعه و نوسازی

ذخیره در حال خدمت‌رسانی است که به طور متوسط حدود پنجاه واگن آن در سرویس روزانه قرار دارند. با این حال، برای کاهش سرفاصله حرکت قطارها و پاسخگویی بهتر به مسافران، تأمین شصت واگن جدید ضروری است. در همین راستا، در دوره ششم شورای اسلامی شهر، قراردادی به ارزش ۱۰ همت با شرکت مینا منعقد شده است تا شصت واگن جدید طی فرایندی سه‌ساله به ناوگان اضافه شود. پیش‌بینی می‌شود با پرداخت پیش‌پرداخت پروژه، حدود پانزده واگن به صورت کامل از چین وارد شود و مابقی واگن‌ها در ایران تولید و بهره‌برداری شوند. از دیگر اقدامات مهم، اختصاص اعتباری حدود ۵۰۰ میلیارد تومان برای تعویض ریل‌های خط یک است. این اقدام که در مراحل نهایی قرار دارد، موجب کاهش صدای حرکت قطارها، افزایش ایمنی و بهبود کیفیت سفر شهروندان خواهد شد.

قطار شهری مشهد، به عنوان یکی از زیرساخت‌های مهم حمل و نقل عمومی این کلان‌شهر، نقش مؤثری در کاهش ترافیک، آلودگی هوا و ارتقای کیفیت زندگی شهروندان و زائران ایفا می‌کند. با توجه به جمعیت پرشمار شهر و حضور میلیونی زائران در طول سال، توسعه و بهره‌برداری اصولی از شبکه مترو، ضرورتی راهبردی در مدیریت شهری به شمار می‌رود. در دوره ششم مدیریت شهری و هم‌زمان با افزایش استقبال شهروندان از خطوط مترو، اقدامات مؤثری با هدف افزایش رضایتمندی، ارتقای ایمنی و بهبود کیفیت خدمات انجام شده است. مدیریت بهره‌برداری قطار شهری مشهد بر سه اصل ایمنی، نظم در سرویس‌دهی و رضایت شهروندان استوار بوده و با برنامه‌ریزی دقیق حرکت قطارها و نگهداری پیشگیرانه ناوگان، پایداری خدمات تضمین شده است. اکنون خط یک قطار شهری مشهد با شصت واگن فعال و

